

Varno s soncem 2025

Preventivni program za PREDŠOLSKE OTROKE in STARŠE

Ob splošnem spodbujanju,
da ne preživimo večine dneva v zaprtih prostorih,
da hodimo na sprehode in se rekreiramo v naravi,
je poznavanje in izvajanje ukrepov za zaščito
pred prekomerno izpostavljenostjo ultravijoličnemu (UV) sončnemu sevanju,
še posebej pomembno.

Ciljna skupina	<ul style="list-style-type: none">- Predšolski otroci (v prvi vrsti starostna skupina 4–6 let) in njihovi starši.- Strokovni delavci vrtcev.
Namen programa	<p>Otroke in njihove starše seznaniti s problematiko UV sevanja ter osnovnimi samozaščitnimi ukrepi pred škodljivim delovanjem UV sevanja, starostni stopnji otrok primerno.</p> <p>Otroke vzpodbujati k samozaščitnemu ravnanju. Dolgoročno prispevati k znižanju pojavljanja kožnega raka v Sloveniji.</p>

Program Varno s soncem je nastal z željo po izboljšanju stanja zaradi zaskrbljujočih epidemioloških podatkov o naraščanju števila rakavih obolenj kože v Sloveniji (vir: Register raka RS) in hkrati kot odgovor na dejstvo, da je pojavnost kožnega raka močno povezana z izpostavljanjem UV sevanju in s pogostostjo sončnih opeklin, zlasti v otroštvu.

Do sedaj se je program Varno s soncem že dobro zasidral v številnih vrtcih v Sloveniji. V vseh letih izvajanja programa v vrtcih je sodelovalo že 558.919 predšolskih otrok. V letu 2024 je bilo v program, glede na prijave, vključenih 43.405 otrok. Od začetka delovanja programa, od leta 2007 do leta 2024*, je v programu sodelovalo 869.113 predšolskih otrok in učencev.

* V letu 2020 program Varno s soncem ni bil izveden zaradi epidemije covid-19 in posledičnega spomladanskega zaprtja vrtcev in objektov osnovnih šol.

Izvedba programa VARNO S SONCEM v šolskem letu 2024/25

V okviru programa Varno s soncem želimo čim več otrok in njihovih staršev seznaniti o škodljivih učinkih prekomernega izpostavljanja UV sevanja na zdravje in z osnovnimi načeli samozaščitnega ravnanja.

Za lažjo organizacijo dela smo pripravili [časovnico glavnih aktivnosti izvajanja programa](#).

V prvih letih izvajanja programa smo s programom v vrtcih običajno začeli na Dan sonca, to je 28. maja. Izkušnje z vremenskimi razmerami pa kažejo, da je z izvajanjem programa smiselno začeti čim prej.

Predvidevamo, da boste v vrtcih otroke intenzivno seznanjali o škodljivih učinkih sončnih žarkov in še zlasti o načinih samozaščitnega ukrepanja približno štiri tedne. V tem času se bodo otroci skozi usmerjene dejavnosti ter med igro v igralnici, na igrišču in na izletih naučili, kako se varovati pred škodljivimi posledicami sončnih žarkov. Toplo priporočamo, da o teh vsebinah **seznanite tudi starše**.

Pomembno je tudi, da v vrtcih poskrbite, da aktivnosti potekajo tako, da otroci ne bodo prekomerno izpostavljeni sončnim žarkom. Priporočamo, da se gibanju sonca prilagojen poletni ritem vrtca in vzpodbujanje samozaščitnega ravnanja otrok v vrtcu ne zaključita po štirih tednih aktivnega dela v programu. Z osvojenim znanjem in praksami nadaljujte vse poletje in tudi v septembru.

Za vzgojitelje in ostale strokovne delavce, ki bodo sodelovali pri izvedbi programa, bomo pripravili spletno izobraževanje.

Administrativno delo bo v celoti potekalo v elektronski obliki. Za zbiranje prijav, izvedbo evalvacije programa in zbiranje podatkov za izdajo potrdil o sodelovanju se bomo poslužili spletnega portala 1KA. Gradiva in potrdila o sodelovanju bomo posredovali v elektronski obliki.

Vsa navodila, gradiva in dodatno literaturo bomo objavili na spletni strani NIJZ ali posredovali na e-naslove koordinatorjev programa Varno s soncem v sodelujočih vrtcih.

Za dodatne informacije smo vam na voljo, pišete nam lahko na: varnossoncem@nijz.si.

Vljudno vabljeni k sodelovanju!

Prijavnico lahko izpolnite na naslednji povezavi:

<https://anketa.nijz.si/VSS25VRTCI>

PRIJAVE zbiramo do vključno 28. marca 2025.

Dodatna pojasnila

1. Spletno izobraževanje za vzgojitelje/ice in ostale strokovne delavce/ke vrtcev

Osrednja tema izobraževanja bo problematika prekomernega izpostavljanja UV sevanju in kako preprečimo posledice.

Izobraževanje bo potekalo na daljavo. Koordinatorjem programa bomo posredovali povezavo na posneto predavanje, tako da bo v pomoč vzgojiteljem in ostalim strokovnim delavcem, ki bodo sodelovali pri izvedbi programa.

2. Obveznosti strokovnih delavcev/k, ki sodelujejo v programu za pridobitev potrdila o sodelovanju v programu

Sodelovanje v programu Varno s soncem:

1. Priprava in izvedba programa v enem ali več oddelkov/skupin.
2. Ogled spletnega izobraževanja.

Sodelovanje v programu Varno s soncem kot koordinator/ica programa:

1. Skrb za nemoteno izvajanje programa Varno s soncem v vrtcu/enoti vrtca.
2. Ogled spletnega izobraževanja.
3. Administrativno delo:
 - posredovanje podatkov (število sodelujočih, podatki za izdajo potrdil),
 - distribucija gradiv sodelavcem,
 - pomoč pri izvedbi evalvacije, distribucija povezave za izpolnjevanje spletne ankete,
 - priprava in oddaja poročila o izvedbi programa.

